

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Dic ut sedeant. &c. Thema: Nimius amor matrum,
exitium est liberorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO S. JACOBI
APOSTOLI.

CONCIO TERTIA.

Dic, ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram, al- Textus.
ter ad sinistram in regno tuo. Matth. cap. 20.

Fomenta, blandimenta, nimius amor, & Theua.
conniventia matrum, liberorum est ex-
itium.

DE Simia docet Philosophorum Princeps lib. 8. cap. 54. Exordium.
Simiarum generi præcipua erga sætum affectio, ita-
que magna ex parte stringendo necant. Academi-
cus inscribit Lemma: Perdit amando: Sic parentes,
matres præcipuè, liberos suos nimium amando, per-
dunt, blandiendo, indulgendo, connivendo, necant. Audiatur
S. Scriptura: Lacta filium, & parentem te faciet, lude cum eo, Textus S. Scriptura.
& contristabit te, non corrideas illi, ne doleas, & in novissimo
obstupescant dentes tui. Eccles. cap. 30. Confusio Patris est, de
filio indisciplinato. Idem cap. 22. Et Proverb. 13. Qui parcit
virgæ, odit filium suum. Et iterum 29. Puer, qui dimittitur
voluntati suæ, confundit matrem suam. Libeat & Patres per-
cipere. Debent filii Parentes timere, quod ut efficere possint, Patres.
Pater diligentia sollicita observabit, ne dissoluta letitia ex inor- S. Bernardi- nus Senens.
dinato affectu conversetur cum illis, cum jam grandiusculi sunt,
sed verenda maturitate, & timoroso amore, ac gravitate discre-
ta, & exemplari, semper sit ante eos. Insolentes enim solent
(S) 2 fieri

fieri filii, ex nimia letitia, & levitate parentum, perduntque erga eos reverentiam, & timorem. Docet omnes Parentes S. Bernardinus in Feriam 4. Quadrages. Dom. 3. ar. 2. cap. 2. Clare S. Augustinus in Psalm. 50. Valde perniciosè sentiet filium

- S. Augustin. Patris lenitatem, ut postea justè sentiat Dei severitatem. Quia Patres moderationem negligunt, liberorum suorum sunt interfectores, atque adeò illis crudeliores, quod ad interitum, & mortem animæ, hæc res tendat; hos Patres parricidis ipsis immaniores sceleratiorisque dixerim, illi enim corpus ab anima separant, isti corpus & animam æternis ignibus tradunt, scribit S. Chrysostomus tom. 6. hom. 27. Egregiè Parentes instruit S. Gregorius part. 2. cap. 11. Miscenda est lenitas cum severitate, sed pietas, sed non plus, quam expediat. Et iterum lib. 3. adversus vitup. Monast. vitæ: Nulla alia ratione perversè ut sint filii contingit, nisi quod eorum Parentes circa vitæ presentis commoda, equo amplius incumbunt, & ferè dixerim insanunt; cum enim ista solummodo inquirunt, nihilque illis præferendam censent, & suam pariter, & liberorum animam negligere coguntur. Origenes lib. 2. in Job scribit: Parentes, qui non erudierint, neque corripuerint filios, hi filiorum animas inextinguibili igni in interitum tradunt, & semetipsos in furorem judicii demergunt. Verissimum est, quod docet Joannes Casus in Theol. œconomica lib. 2. cap. 2. Mitiores & nimis indulgentes Patres, filios suos vanissimâ quadam libertate perdunt, præpostere nimis licentiam hanc illis indulgentes. Ut enim terra prius ligone, & aratro discinditur, quàm optimam messem, & fructus uberes præferat: ita tenella, & nova puerorum ingenia, primum ferro & freno severæ disciplinæ sunt informanda; aliter nimis dulci veneno quasi prægustato, lenitas illa parentum in filiorum licentiam, risus in luctum, solamen in discrimen, indulgentia in perniciem & ruinam miserrimè prolabetur. Et iterum apud hist. Polon. Tam cæcæ ac imprudens esse solet parentum, ma-

xième matrum in liberos amor, tam impotens charitas, ut cum illis omnia felicia evenire cupiant, nimiam indulgentiam teneram eorundem aetatem corrumpant, emolliant, & in reliquam vitam efferam, & imbecillam reddant, & plerumque fit, ut ea de causa, & se, & liberos suos, in miseras, animi molestias & angustias, quas postea utique dolenter ferunt, conjiciant. Implorata DEI gratia, desuper Conceptus audiamus.

CONCEPTUS I.

Liber Genes. cap. 34. habet, Dynam adolescentulam incaute prodiisse in campos & agros, ubi a Sichem comprehensa, deflorata, virginitatis & pudicitiae jacturam fecit: *Egressa est Dyna filia Lya, ut videret mulieres regionis illius, quam cum vidisset Sichem, filius Emor, Princeps terrae illius, adamavit eam, & rapuit, & dormivit cum illa, vi opprimens virginem.* Curiositas, vitae licentia, morum dissolutio, videtur esse causalis lapsus Dynae: unde Dyna tam dissoluta, laxa, & licentiosa? Sacer textus insinuare videtur causalem, signanter notans, Dynam fuisse filiam Lya: *Egressa est Dyna, filia Lya*, ergo in Lya matrem Dynae filiae dissolutio, licentia vitae, profusior, ac culpabilis curiositas conjicitur; sed cur in Lya? advertere libeat, quid Scriptura de Lya matre Dynae memoret Genes. 29. *Lya lippis erat oculis*: quasi dicat; caeca erat Lya, mater Dynae, caeca nimio amore, connivebat filiae suae Dynae, profusioris vitae licentiam indulgit, & ad libitum excurrere, conversari: Matris ergo nimia conniventia, & indulgentia causa fuit turpissimi lapsus, damni perpeffi, perditii honoris & famae. Exemplum, matres, si in cura prolium maxime filiarum lippae, & caecae sunt, prolibus blandiuntur, connivent, indulgentque quaecunque volunt, placent, libent, desiderant, non considerant, aut curant, quibuscum familiariter agunt, non inhibent confortia, munuscula suspecta non interdunt, vanitates non arguunt, dissolutos mores non corrigunt, occasiones non abscindunt, causa sunt, quod filias etiam in vita sua adhuc meretrices, & scorta, filios fures & patibularios videre de-

(S) 3

beant.

beant. Quam verè S. Augustinus: *Valdè perniciosè sentiet filium & filia, patris & matris lenitatem, & postea justa sententia Dei severitatem.*

CONCEPTUS II.

Insolens quidam juvenis blasphemavit nomen Domini, Levitic. cap. 24. *Cumque blasphemasset nomen Domini, & maledixisset ei, adductus est ad Moysen.* Moyses super criminis gravitatem examen instituit; ad hoc examen utriusque blasphemator ipse, nequam hic adolescens advocatur, ac sistitur? narrat testis, non tam adolescentem hunc, quam matrem ejus Moysen coram se citasse, & examinasse. *Vocabatur autem mater ejus Salumith, filia Dobri, de Tribu Dan.* Cur, ob blasphemiam filii mater ejus ad iudicium citatur? An fors mater in causa est, quod filius blasphemaverit? quod infami morte sit puniendus? Sic est, mater citatur ob crimen filii ad iudicium; Hebræa erat mater, ad observantiam, & reverentiam Numinis & nominis filium adducere debuisset, stulto amore insolentias filii connivebat, filium licet malum, tamen fovebat, scelera non corripibat, vitia non arguebat, sistitur ergo ad iudicium mater, palam fit ejus nomen, & familia à Spiritu Sancto, ad parentum terrorem, ut noscant, quod ex amore nimio vitia prolium suarum terrorem, ut noscant, fiant scelerum rei, matrum indiscretus amor proles in ruinam, in infamiam vitæ, in capitale supplicium, animæ, corporisque interitum deducat.

CONCEPTUS III.

Michas de monte Ephraim, non tantum Idololatra, sed & Idololatriæ Sacerdos, ut legitur Judic. cap. 17. Quomodo hic Michas tam sceleratus est effectus, oblitus veri Numinis, sculptilia & Idola non tantum adoravit, imò Sacerdos Idololatriæ, ritum gentilium Idolis thus adolevit, sacrificia immolavit? an fors societate mala seductus in tantum scelus prolapsus est? societate caruit,

caruit, solitarius in monte Ephraim morabatur, quo medio ergo Idololatra, sceleris tam horreni Sacerdos, & magister factus est? Medium indicat sacer textus, estque nimia indulgentia matris: *Conseruari, & vovi hoc argentum Domino, ut de manu mea suscipiat filius meus, & faciat sculptile, atque constatile, & nunc trado illud tibi. Implevit unius filiorum suorum manus, & factus est ei Sacerdos.* Ex verbis citatis quis nimiam indulgentiam, conniventiam, & amorem matris erga filium, non cognoscit, cum nummis & pecuniis (quæ pestis & exitium in manu sunt juvenum) ambas manus filii adimpleverit, sicque occasionem non absiderit, sed præbuerit, ad omnia nefanda instituenda, & perpetranda. Matrum ergo indulgentia, amor & favor, ex quo filiis & filiabus nummos largiuntur, consortia admittunt; occasiones præbent ad luxum, & luxuriam, ad vitam luridissimam, ad scelera nefanda, ad Deum, & fidem abnegandam; suntque causa ut corpus & animam æternum perdant. Præclare Plutarchus de institut. liber. *Natura dotem labefactat socordia, solum bonum ferax est, sed squalet neglectum, atque quo est indole præstantiore, eo magis per inertiam destitutum cultura senescit, in quod horridius justo est, & asperius.*

CONCEPTUS IV.

Filii Heli dicuntur filii Belial, nescientes Deum &c. *Et erat peccatum puerorum grande nimis coram Domino.* 1. Regum cap. 2. Summus Sacerdos erat Heli, de quo nulla iniquitas ac scelerum immanitas memoratur, quomodo ergo filii ejus à Patris virtute adeo defecerunt, filii Belial, filii Diaboli, sceleratissimi mortalium, fures, & adulteri effecti sunt? Causa tantæ filiorum malitiæ, ac ruinæ animarum, est parentis Heli nimia lenitas, conniventia, & indulgentia: ita Scriptura: *Heli autem erat senex, & audivit omnia, que faciebant filii sui universo Israeli, & quomodo dormiebant cum mulieribus, que observabant ad ostium Tabernaculi.* Quid ad hæc nefanda facit pater Heli? utique carceri ne-

bulo-

bulones tradit, vinculis onerat, scutica corrigit, fame & siti castigat? talis severa correctio expediebat, ast pater Heli eam benignitate correxit, ut potius videretur licentiam dare, quam inhibere: *Dixit eis: quare facitis res hujusmodi, quas ego audio res pessimas ab omni populo: nolite filii mei, non enim est bona fama, quam ego audio, ut transgredi faciatis populum Domini.* Ecce quam blandus sit pater Heli, quantum palpet, quantum conniveat, dissimulet? egebat lues duro cauterio, ferro procedente, & usus est Heli medicamentis blandissimis; ergo dum adlatur tenero amori, miserandæ tam suæ, quam filiorum suffragatur calamitati. Ita S. Chrysostomus in lib. 1. Regum c. 2. *Conintempestivè filiis parceret, & suam, & illorum salutem perdidit.* Ipsi enim scelerati filii, ambo in prælio ceciderunt inglorii, Pater Heli cervicem fregit, & expiravit. Nil filiis deterius, quam indulgentia parentum, nil parentibus infelicius, quam tolerantia, conniventia; cæcus parentum amor dum indulgentius filios educat, dum blandius eorum pullulantia vitia dissimulat, imprudenter sibi & filiis infelicitatem advocat.

CONCEPTUS V.

Legem statuit Altissimus in veteri Lege Lev. 22. *Bos, ovis, & capra cum geniti fuerint, septem diebus erunt sub ubere matris suæ, die octavo, & deinceps offerri poterunt.* Cur ovis, symbolum electi, statuet oves à dextris, Matth. 25. tamen, quamdiu ab uberibus matris pendet, offerri Domino, rejicitur? Per ubera an non blandimenta materna, profusiores licentiam, ad metas voluptates, & læticias ansam, rectè intelligo? Ubi mater proles suas tantum ab uberibus pendentes habet, mera suavia, dulcia propinat, quidquid petunt proles, quidquid volunt, desiderant, admittit, omnes eis lusus, & mundana gaudia concedit, omne consortium indulget, proch dolor! tales filii & filiaë victima Deo futura rejicitur, quia non ovis, sed hædus in futurum prævidetur, non DEO, sed Diabolo, non cælo, sed orco aliquando litandi. Huc collimant verba Radulphi in allegor. Tilmann. Qui

Qui, quamdiu vitam istam, qua septem diebus agitur, solum diligimus, solum pascimur uberibus carnis, prater cuius voluptates nihil appetimus, toto hoc tempore offerri non possumus, respuit enim ipse huiusmodi oblationem, testante Apostolo: Quia, qui in carne sunt, Deo placere non possunt.

CONCEPTUS VI.

Memorat Sacra Scriptura 4. Regum cap. 4 Puerum illum, qui per preces Elisæi impetratus est, in sinu matris suæ exspirasse. *Posuit eum illa super genua sua usque ad meridiem, & mortuus est.* Non frustra indicat Sacra Scriptura, super genua materna, in sinu, inquam, matris exspirasse, & interiisse: quid enim sinus maternus, nisi matrum amorosæ blanditiæ, licentiæ nimix, ac conniventia erga liberos; divagari permittitur puer etiam in maximo solis ardore, juvenis domum egreditur dum non deberet, permissus affectibus indulget infans, tabescit, & perit: ni mater filio blandita eum egredi permisisset, ni pater dissimulasset, immatura mors puerum non raperet, nec anxios parentibus gemitus, & cruciatus afferret, gravior erat parentibus dolor, mortem non tam adversâ forte, quàm indulgentiâ nimiam elaboratam, & calamitatem degeneri amore ascitam. Plures reperies Juvenes florenti juventute desideratos, quia falsatus parentum amor, dum cupiditati blanditur confidenter, saluti insidiatur hostiliter, viverent utili severitate frænati, qui rapti sunt immaturâ morte præventi.

CONCEPTUS VII.

Moyse quamdiu virgam in manu suâ portabat, & jam terram, jam aquam percutiebat, mira operabatur, elementa sibi subdita, Regem aliàs obstinatum sibi obedientem habebat, ast ubi virgam in terram abjecit, in serpentem venenatum versa est. Virga hæc Moyse, parentum in filios dominium, & gubernatio.

Pars II.

(T)

natio-

nationem designat, juxta Psalm. 44. *Hæc est virga directionis*. Deus enim parentibus directionem, & auctoritatem in liberos suos exercendam impertit, ut eos reprehendere, corrigere, etiam percutere, quoties necessitas exigit, possint ac debeant. & felices parentes, qui hæc virgâ directionis utuntur, eam manibus gestant, indefinenter monent, hortantur, corrigunt, etiam si opus est percutiunt, sic enim in cordibus eorum timorem Domini imprimunt, infundunt scientias, à vitiis abstrahunt. Ast ubi virgam disciplinæ, neglectâ educatione, abjiciunt, filiis blandiunt, fatuè nimis amant, omnia eis admittunt, in venenum, tam parentibus, quàm liberis hæc virga abjecta, disciplina correctionis neglectâ convertetur, ubi liberos contumaces, rebelles, sceleratos intuentur, morte turpissimâ interemptos inaudient.

Epilogus.

Hortor ergò cum Sapiente cap. 23. *Noli à puero subtrahere disciplinam, si enim percusseris eum virgâ, non morietur, et virgâ percuties eum, & animam ejus de inferno liberabis. Educate illos in disciplina, & correptione Domini.*

Finio cum S. Paulo ad Eph. cap. 6.

Amen.

AUGU.